UUTISET

Suomen talouskasvu jää tänä vuonna parhaimmillaankin vaatimattomaksi. **PÄÄEKONOMISTI TIINA HELENIUS, HANDELSBANKEN**

Handelsbankenin Suomen talousennuste

	2012	2013e	2014e	2015e
yksityinen kulutus, muutos %	1,6	0,6	1,2	2,0
julkinen kulutus, muutos %	0,8	1,5	0,6	0,5
investoinnit, muutos %	–2,9	–1,8	3,4	5,0
vienti, muutos %	–1,4	1,7	5,3	3,5
tuonti, muutos %	–3,7	0,7	4,0	3,7
bruttokansantuote, muutos %	–0,2	0,7	1,8	2,2
työttömyysaste, %	7,7	8,2	8,0	7,7

Handelsbanken leikkasi selvästi talousennustettaan

Handelsbanken on leikannut prosenttiyksikön tämän ja ensi vuoden talousennusteistaan. Edelliset ennusteet pankki antoi puoli vuotta sitten.

”Kulutus menettää puhtiaan, kun työllisyys heikkenee, verotus kiristyy ja inflaatio pysyttelee euroalueen keskimääräistä nopeampana”, ekonomisti **Tuulia Asplund** luettelee.

Suomen bruttokansantuote kasvaa Handelsbankenin torstaisen ennusteen mukaan 0,7 prosenttia tänä vuonna. Ensi vuodeksi enteillään 1,8 prosentin kasvua.

Vientialat joutuivat ahdinkoon

Alkuvuosi sujui Suomen taloudessa selvästi heikommin kuin joulukuussa ennakoitiin. Pääekonomisti **Tiina Helenius** analysoi syitä rakenteellisiksi ja suhdanneluonteisiksi.

Heikko taloustilanne syö investointeja myös muualla maailmassa. Suomen vientiteollisuus onkin ahdingossa.

Suomi vie pääomahyödykkeitä ja välituotteita. Tämä selittää Heleniuksen mukaan Suomen alisuoriutumista Ruotsiin ja Saksaan verrattuna.

”Suomen talouskasvu jää tänä vuonna parhaimmillaankin vaatimattomaksi.”

Kuluttajat ovat varovaisia hankinnoissa. Varovaisuus heijastuu asuntokauppaan.

Ensi vuonna maailmantalous vilkastuu, mikä vauhdittaa Suomen taloutta. Vuodesta 2015 Handelsbanken antaa 2,2 prosentin bkt-ennusteen.

Uhka euroalueen hajoamisesta pysyy. Ranskalle Handelsbanken enteilee Espanjan ja Italian kaltaista kituliasta talouskehitystä.

”Saksan veturi jättää eteläisen euroalueen selviytymään omin voimin”, Handelsbankenin ekonomistit kokevat.

Edes kohtalainen talouskasvu ei riitä, jotta euroalueella työttömyys laskisi alle kymmenen prosentin ennen vuotta 2018.

”Euroopan keskuspankin koronnostoille ei ole perusteita tätä ennen.”

Danske Bank hiipuu ja OP-Pohjola parantaa

Tanskalainen pankkikonserni Danske Bank jäi alkuvuonna tulosodotuksistaan. Korkokate laski kuten tuotot pörssinoteeratuista sijoitusrahastoistakin.

> Saksan veturi jättää eteläisen euroalueen selviytymään omin voimin.« **HANDELSBANKEN**

Ennen veroja Danske Bank kirjaa 371 miljoonan euron tuloksen. Nettotulokseksi lasketaan hieman alle 200 miljoonaa, 197,5 miljoonaa euroa.

Konserninjohtaja **Eivind Kolding** on tyytyväinen luottotappioiden puolittumiseen. Tuotot sitä vastoin eivät häntä miellytä.

Suomessa Danske Bank menetti lainoissa hieman markkinaosuutta. Talletuksissa osuus nousi niin, että molemmissa se ylittää 11 prosenttia.

Danske Bank osti Sampo Pankin. Nykyisin pankki toimii emokonsernin nimisenä Suomessakin.

OP-Pohjola-ryhmä paransi alkuvuoden tuloksensa 234 miljoonaan euroon ennen veroja. Tulos on ryhmän paras ensimmäiseltä vuosineljännekselta.

Viimevuotisesta OP-Pohjola paransi viidenneksen. Alkuvuoden tulos oli silloin 199 miljoonaa euroa. Ryhmän loppuvuosi näyttää vakaalta.

”Ryhmä on kasvattanut markkinaosuuttaan vahvasti yritysluotoissa ja asuntorahoituksessa”, pääjohtaja **Reijo Karhinen** kehuu.

Alkuvuoden tulostaan ryhmä teki vahinkovakuutuksella ja varallisuudenhoidolla. Pankkitoiminnan tulos heikkeni viimevuotisesta.

”Muut tuotot lisääntyivät yli kaksinkertaisesti suhteessa korkokatteeseen.”

Karhinen arvioi vähittäispankkien ansaintalogiikan muuttuvan pysyvästi. Toimintaa pitää tehostaa, vaikka korkokatteen lasku tasoittuu loppuvuonna.

JUHANI VIITALA

EU perii 230 miljoonan tuet takaisin

EU-komissio perii jäsenmailta takaisin yhteensä 230 miljoonan euron maataloustuet, jotka on komission mukaan maksettu väärin perustein.

Yli puolet summasta, noin 124 miljoonaa euroa karhutaan takaisin Kreikalta. Toisena tulee Puola, jolta peritään runsaat 80 miljoonaa. Britannia joutuu maksamaan takaisin noin 12 miljoonaa euroa muun muassa puuttuvien korvamerkkien takia.

Pienempiä summia peritään 11 muulta jäsenvaltiolta. Suomeen ei kohdistu takaisinperintää.

NIKLAS HOLMBERG

Talvivaaralla värikäs yhtiökokous

Hallinto-oikeus ei hyväksynyt kaivoksen ylimääräisiä juoksutuksia.

OULU (MT)

Kaivosyhtiö Talvivaaran tilanne näytti torstaina tukalalta. Vaasan hallinto-oikeus ei hyväksynyt kaivoksen saamaa lupaa ylimääräisten jätevesien juoksuttamisesta vesistöön. Yhtiökokouksessa taas jouduttiin turvautumaan poliisien apuun, kun joukko mielenosoittajia häiritsi kokousta.

Majavan rakentama pato kaivoksen läheisellä Lumijoella on sentään saatu purettua ja kalkin liukeneminen purkuvesiin pysäytettyä. Lomautuksetkin on peruttu, kuten Maaseudun Tulevaisuus kertoi jo aiemmin.

Ei lupaa juoksutuksille

Vaasan hallinto-oikeuden mukaan Talvivaaran ylimääräisten jätevesien juoksuttaminen luontoon ei ole ympäristönsuojelulain mukainen poikkeustilanne. Perusteeksi ei riitä, että sillä saatettaisiin välttää suurempi ympäristöhaitta.

Kainuun elykeskus antoi marraskuussa, kipsisakka-altaan vuodon jälkeen, Talvivaaralle luvan laskea puhdistettua jätevettä Oulujoen vesistöön.

Kaivosalueelle on kertynyt Talvivaaran toiminnan aikana useita miljoonia kuutioita ylimääräisiä vesiä. Yhtiön olisi tullut varautua sääoloihin, jotka toistuvat keskimäärin 20 tai 50 vuoden välein. Näin olisi voitu tehdä rakentamalla alueelle riittävästi varastointikapasiteettia.

Kokouksessa meteli

Poliisi poisti torstaina Talvivaaran yhtiökokouksesta viisi mielenosoittajaa. Heidät otettiin poliisin huostaan kokouksen ajaksi.

Mielenosoittajat eivät hyväksyneet, että Talvivaara pyytää toistuvasti poikkeuslupia toiminnalleen. Hyökyaalto-verkoston mukaan yhtiö on valtavissa ongelmissa. Varoaltaiden tilavuus ei riitä. Jätevettä voi varastoida kohta vain avolouhokseen, joka pitäisi kuitenkin tyhjentää mahdollisimman pian louhinnan uudelleen aloittamiseksi.

Varmakin vetäytyy

Työeläkeyhtiö Varma on vähentänyt sijoituksiaan kaivosyhtiö Talvivaarassa. Työeläkeyhtiö on myynyt yli 30 miljoonaa osaketta.

Varma on huhtikuun listan mukaan Talvivaaran toiseksi suurin omistaja runsaan seitsemän prosentin osuudella. Osuus oli aiemmin 8,71 prosenttia.

Osakeanti muutti yhtiön omistajapohjaa muutenkin. Valtion osakesalkkua hallinnoiva Solidium on nyt suurin omistaja 16,7 prosentin osuudella. Toimitusjohtaja Pekka Perän osuus on annin jälkeen pudonnut 6,54 prosenttiin.

Varman myynneistä kertoi ensimmäisenä Kauppalehti.

Majavapato hävitettiin

Majavan tekemä pato nosti viime viikolla tulvan Lumijoen rannoille ja liuotti alueelta kalkkia.

Kalkki nosti veden emäksisyyttä niin, että sen käyttö kiellettiin.

Pato käytiin purkamassa viime viikonloppuna, ja tilanne oli normalisoitumassa.

Yhtiön ympäristöpäällikkö **Veli-Matti Hilla** lupaa blogissaan, että ranta-alueilla olevat kalkkikertymät siivotaan, kunhan tulva Lumijoessa on laskenut.

JOUKO RÖNKKÖ

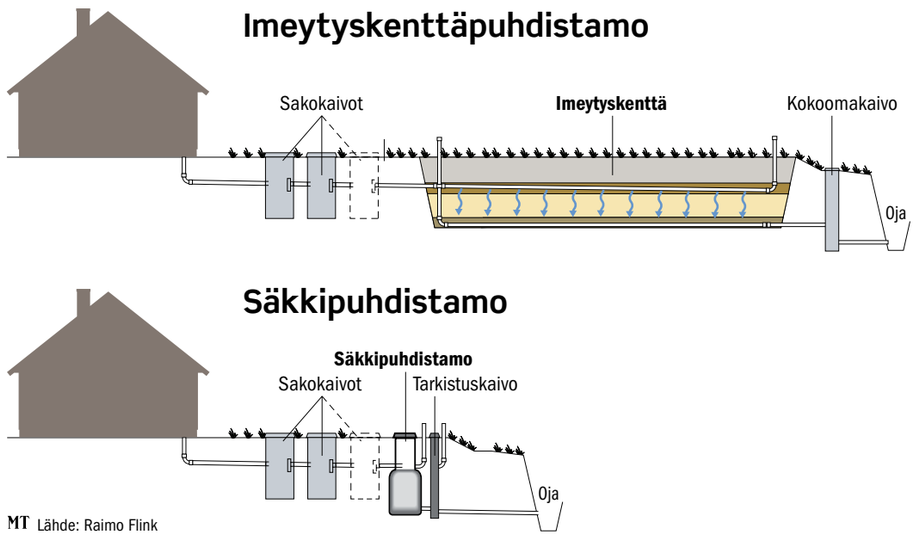

MT Lähde: Raimo Flink

Säkkipuhdistamo säästää suodatuskentän rakentamiselta

KANGASALA (MT)

”Lueskelin lehtiä, kun jätevesiasetus tuli voimaan. Ajattelin optimistisesti, että teenpä itselleni puhdistamon”, kertoo tamperelainen keksijä **Raimo Flink**.

Flink kokeili ensin markkinoilta saatavien pienpuhdistamojen materiaaleja. Hän ei ollut tyytyväinen. Materiaalit, kuten turve, sahanpuru ja vuorivilla, olivat enimmäkseen liian tiiviitä.

”Varmasti ne ovat erittäin hyviä suodattimia, mutta liuenneet ravinteet menevät läpi.”

Liuenneet ravinteet eivät poistu tiiviissä suodatinaineessa, koska ravinteita syövät mikrobit eivät saa riittävästi happea.

Toiset, karkeat, soran tapaiset suodatinmateriaalit suovat eliöille kyllä happea, mutta jätevesi hulahtaa niiden lävitse liian nopeasti.

Flinkin ratkaisu oli sekoittaa erilaisia materiaaleja keskenään. Hänen kesämökille rakentamassaan säkkipuhdistamossa vesi johdetaan keinokuitutilkuilla ja kevytsoralla täytettyjen verkkosäkkien läpi.

Helppohuoltoinen ja sähkötön

Säkkipuhdistamon etu maasuodattamoon verrattuna on vähäinen tilantarve. Suodatuskenttä vaatii melkoisesti maanrakennustyötä. Flinkin mukaan maasuodattamot epäonnistuvat monesti, sillä pitkien putkien asentaminen laajalle kentälle on vaativaa, ja routa saattaa liikutella putkia.

Säkkipuhdistamo on helppo huoltaa. Sähkökäyttöiset pumput eivät ole tarpeen, kunhan tontilla on riittävästi korkeuseroja, jotta puhdistamosta tuleva vesi virtaa ojaan.

Kiintoainetta keräävät sakokaivot pitää tyhjentää noin kerran vuodessa. Samalla poistetaan säkkipuhdistamoon vettä ohjaavan jakoaltaan päälle mahdollisesti kertynyt sakka. Työt voidaan tehdä maan pinnalta käsin. Säkkien täyte on käytännössä ikuista.

Puhdistustulokset ovat hyvät: Flinkin teettämien mittausten mukaan erittäin likaisen tiskiveden eloperäisistä aineksista poistui 95 prosenttia. Jätevesiasetus edellyttää yleisimmin 80 prosentin ja pohjavesialueilla sekä muilla herkillä alueilla 90 prosentin puhdistustehoa.

Typpi puhdistuu 40-prosenttisesti, mikä täyttää juuri ja juuri asetuksen tiukemman vaatimustason.

Jos puhdistamoon halutaan ohjata myös mustat eli vessavedet, tarvitaan lisäksi fosforin poisto. Se on mahdollista kemikaalien avulla, kuten muissakin puhdistamoissa.

Keksintö keväällä kauppoihin

Flinkin puhdistamon seuranta ja tuotekehitys on jatkunut noin kahdeksan vuotta. Nyt se on tulossa myyntiin. Kaupallistaja on Kangasalla toimiva Wavin-Labko Oy, joka valmistaa muovisia jätevesi-, putki- ja kaivojärjestelmiä.

Yritys on osallistunut testaukseen ja tuotekehitykseen kolme vuotta, kertoo tuotekehitysinsinööri **Tatu Piiparinen**. Ensin mitattiin puhdistustuloksia ja lopuksi puhdistamo suunniteltiin tehdastuotantoon sopivaksi.

Matkan varrella puhdistamosäkkien sora on vaihtunut muovisiksi kantoainekappaleiksi. Kauppoihin tulee kolmen eri kokoluokan harmaavesipuhdistamot. Mustavesipuhdistamon testaus jatkuu vielä.

”Kentältä on tullut positiivisia viestejä, että kysyntää olisi. Suunnittelijat ovat kiinnostuneita”, Piiparinen sanoo.

Ei ole lainkaan itsestään selvää, että keksijä saa hyvääkään tuotetta yrityksen valikoimaan. Tässä tapauksessa tarvittiin suhteita: keksijäyhdistyksestä tuttu mies sattui olemaan Wavin-Labkossa töissä.

KARI SALONEN

Raimo Flinkin keksimää säkkipuhdistamoa valmistetaan teollisesti Kangasalla. Kuvassa on mummonmökkiin sopiva malli, joka pystyy puhdistamaan päivässä 300 litraa harmaita vesiä.

Jo Flinkin testatessa apu oli tarpeen. Tuttu mikrobiologi uskalsi kokeilla säkkipuhdistamoa omakotitalonsa jätevesijärjestelmänä.

”Olen kiitollinen sille kaverille”, Flink sanoo.

HENRIK SCHÄFER

Säkkipuhdistamon ytimessä muhivat verkkosäkit, jotka on täytetty keinokuidun palasilla ja muovisilla kantoainekappaleilla.

EKP pudotti koron historiallisen alas

BRYSSEL (MT)

Euroopan keskuspankki EKP pudotti torstaina ohjauskorkoaan 0,5 prosenttiin. Koronalennus oli odotettu, sillä euroalueen talous on kehittynyt heikosti.

”Koronalennuksen tavoitteena on piristää talouden kasvua loppuvuoden aikana”, EKP:n pääjohtaja **Mario Draghi** sanoi lehdistötilaisuudessa Frankfurtissa.

Draghin mukaan euroalueen talous on supistunut viitenä perättäisenä vuosineljänneksenä. Myös hintojen nousu on hidastunut. Huhtikuussa inflaatio oli vain 1,2 prosenttia, kun keskuspankin tavoitteena on 2 prosentin inflaatiovauhti.

Ohjauskorko on nyt alempana kuin koskaan aiemmin yhteisvaluutan historiassa. Edellinen ennätys oli 0,75 prosenttia, joka oli voimassa viime heinäkuusta lähtien.

Esimerkiksi Yhdysvalloissa ja Japanissa korot ovat kuitenkin vielä alempana.

> ”Koronalennuksen tavoitteena on piristää talouden kasvua loppuvuoden aikana.« **MARIO DRAGHI**

Ongelmana on kuitenkin pidetty sitä, että matalat korot eivät välity reaalitalouteen varsinkaan kriisimaissa, joissa vakavaraisetkin yritykset joutuvat maksamaan lainoistaan kovia korkoja.

NIKLAS HOLMBERG

UUTISTAUSTA

Onko korkoalesta talouden ihmelääkkeeksi?

Euroopan keskuspankki EKP päätti eilen alentaa ohjauskoron 0,5 prosentin historiallisiin pohjalukemiin. Alhainen inflaatio antoi tilaa korkoelvytykselle.

Jonkinlainen elvytys onkin tarpeen. Euroalueen toiseksi ja kolmanneksi suurimmassa kansantaloudessa, Ranskassa ja Italiassa, talous vajoaa koko ajan surkeampaan tilaan.

Molemmissa maissa on poliittinen johto vaihtunut sosialistien haltuun. Niinpä äänensävyt kristillisdemokraattien johtaman Saksan edustamaa tiukkaa säästöpolitiikkaa vastaan ovat tiukentuneet.

Ranska ja Italia taantuvat

Saksan finanssiministeriöstä vuoti vastikään julki asiakirja, jossa ilmaistaan syvä huoli Saksan tärkeimmän eurokumppanin yhä surkeammaksi käyvästä taloudesta.

Euroaikana on Ranskan osuus maailmankaupasta on pudonnut 5,7 prosentista 3,3 prosenttiin. Vuoden 2005 jälkeen Ranskan autoteollisuus on kutistunut yli 40 prosentilla. Pääsyylliseksi ministeriön muistio nimeää länsinaapurin korkeat yksikkötyökustannukset.

Ne ovat euroaikana paisuneet 30 prosenttia. Saksalaisen tulkinnan mukaan Ranskasta uhkaa tulla samanlainen eurovyöhykkeen riskimaa kuin Kreikka, Italia ja Espanja ovat.

Italian teollisuus jumittaa syvimmässä taantumassa 20 vuoteen. Teollisuuden tilaukset alenivat edelleen huhtikuussa. Kansainvälinen valuuttarahasto ennakoi Italian kansantuotteen heikkenevän tänä vuonna 1,5 prosenttia.

Halvan rahan taika

Maailman keskuspankkipiireissä pidetään koronlaskua joka paikan työkaluna, jolla halutaan korjata kaikki, mikä taloudessa ei oikein toimi. Tällä kertaa asia ei ole niin yksinkertainen.

Yhä pahempaan reaalitalouden taantumaan sortuvissa maissa, kuten Italiassa ja Ranskassa, joutuvat pk-yritykset silti maksamaan liikepankkien yrityslainoista poikkeuksellisen korkeita korkoja.

Yrityslainoitus on pahasti tukahtunut. Syynä ovat kohonneet luottoriskit ja alhainen kysyntä.

Pankit pitävät riskilisät korkeina, koska EU:n uudet pankkisäädökset edellyttävät entistä paksumpia omia pääomia. Italian ja Espanjan kaltaisissa kriisimaissa eivät rahapolitiikan toimet tehoakaan.

Liikepankit saavat edullista rahaa, mutta se ei välity yrityksille. Kasvu tai työllisyys eivät kohene.

Osuma omaan jalkaan

Keskuspankin erittäin alhaiseksi pudottaman korkotason elvytysvaikutukset voivat jäädä hyvinkin rajallisiksi. Nyt kaivataan myös ongelmamaiden ja niiden hallitusten omia toimia. Mikä taas edellyttää kannattavaa tuotantoa, siis sitä vanhanaikaista reaalitaloutta.

Italiassa koko alkuvuoden laskussa olleet pörssit kääntyivät huhtikuun alussa jyrkkään kasvuun. Osakekurssit ovat nousseet 12 prosenttia. Italian valtio sai sijoittajilta 10 vuoden valtiolainoja 3,9 prosentin korolla. Siis edullisimmin kolmeen vuoteen. Italian valtiolainojen halpuus perustuu italialaisen EKP:n johtajan **Mario Draghin** tukilupauksiin.

Löysä rahapolitiikka riehaannuttaa finanssitalouden tuota pikaa kasvutoiveisiin, joilla ei ole perustaa reaalitaloudessa. Kuulostaako tutulta? Täsmälleen sama ilmiö havaittiin, kun koko eurokriisi sai alkunsa.

JORMA MATTILA on Berliinissä asuva ulkomaankirjeenvaihtaja.

mattila.press@gmail.com